

מצפון בע"מ

ל מה נמוש, בעצם, המאבק הקור אליוני הנוכחי? הכל עוסקים ברכילות אישית, בתחבולות מילגונות, בטכסיסים פיעתיים.

איך ייצא מאיר יערי מכל העסק? האם ידפוק גרעון האונזר את משה קול, או להיפך? האם הכניס שלמה לורנץ את יוסף בורג ושות' למלכות? מה זוממת גולדה, ולמה?

כל אלה הם, בלי ספק, נושאים מרתקים מאד. אפשר לדרוש בהם בלי סוף, בתוספת הרבה פרטים פיקאנטיים. (שמעת מה אמרה גולדה לגלילי, אחרי שורקה אמש את אנשי ל"ע מלישכתה?) — לא! אבל אני יודע מה לחש הרב גורן למשה דיין. אחרי שדיבר בסוד עם יצחק רפאל!). אין רע בעיסוק זה בקומדיה, המתרחשת על הבמה.

בתנאי אחד: שדא נשכח לר"ג העלייה האמיתית, המתרייה השת מאחורי הקדעים.

עלייה הקובעת את דמות המדינה ואייכות היינו. עלייה שעיקרה: מפעיניצחון בדתיוסמך של הכפיה הדתית.

עלייהתאנה שלו, ביטל לחלוטין את המצב שהיה קיים עד אז, ויצר מצב חדש — סטאטוס קוו ב'. הסרת עלייהתאנה היתה מבטלת גם מצב זה, והיתה יוצרת מצב חדש עוד יותר — סטאטוס קוו ג'.

צעד אחרי צעד, בדרך אל מדינת-כפיה דתית.

זוהי דרך חדיסטרית. על כך מעידה העובדה הפשוטה שגולדה אינה מוכנה להרשות למפ"ם ולי"ע את אשר היא מרשה למפ"ם ד"ר — להימנע מהצבעה על הצ"ע המושנה את המצב הקיים הי"ופ.

פ"ם, וביקשה לשנותם. הם רצו להביך את המפד"ל. אבל המפד"ל קיבלה רשות להימנע מהצבעה על הסתייגות אגו"י, וכך יצאה מן המיצר.

יש לזכור פרטים אלה, כדי לעמוד על מלוא החוצפה של העסקנים הדתיים, המתייצבים כעת מאחורי הצעתו של ח"כ שלמה לורנץ. היא פותחת את השלב השלישי.

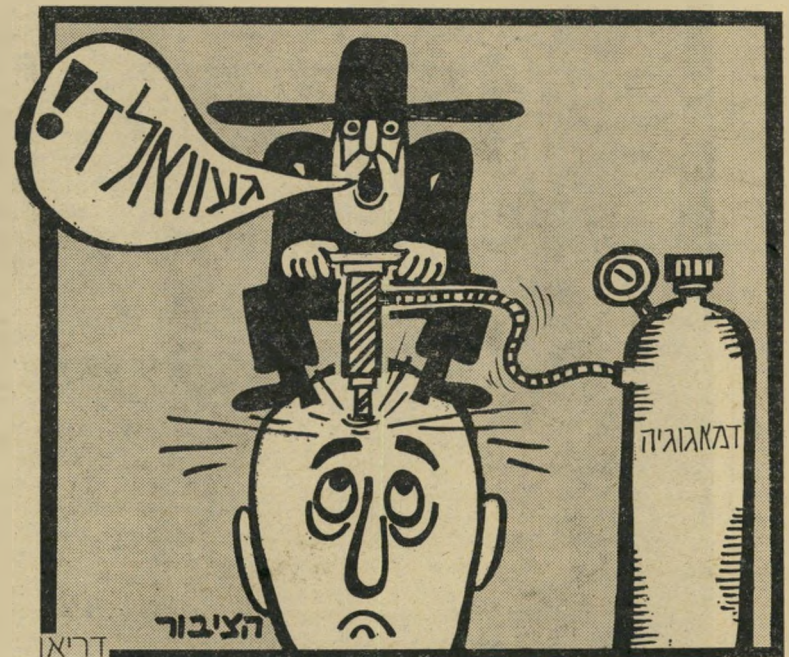
לורנץ רוצה לבטל את שני הסעיפים החיוביים שבהם הומתקה הגלולה לפני שנתיים וחצי.

עמד בסימן השותפות שפירא את שפירא — יעקוב-שמשון ומשה-חיים ז"ל.

בשלב זה נתקבל בכנסת חוק חדש, שקבע לראשונה בתולדות המדינה כי "יהודי" — לפי חוק-השבות וחוק מירשם-התושבים — הוא אדם שנולד לאם יהודיה, או שהתגייר, ושלא המיר את דתו. **כדומר: לא עוד הגדרה לאו"מית. אלא הגדרה דתית מובהקת.**

אדם שנולד בארץ, שגדל בתרבות העברית וחונך לערכים עבריים, שדיבר עברית כל ימיו, ששירת בצה"ל וחירף את נפשו למען עמו ומדינתו, שקשר את גורלו לגורלם — אינו יהודי. הסבתא שלו לא התגיירה.

איש נטורי-קרתא, שאינו מכיר במדינה,

חור בראש

פרייה זו מכבאת, בלי ספק, את הכוז העמוק שרוחשת גולדה לשותפיה ה"חילוניים". היא פשוט אינה מאמינה שחתוליהבית הפכו לאריות.

בו זה — יש לו ממה לינוק. מפ"ם הצביעה נגד החוק "מיהו יהודי", ולי"ע לא העזה לעשות זאת, ורק נמנעה מהצבעה. אך שתי המפלגות לא פרשו מן הממד"ש, שכפתה חוק זה על המדינה. כאשר הועמדה להצבעה הצעת-החוק שלי להנהיג נשואין אזרחיים לכל, נמנעה מפ"ם מהצבעה, ואילו לי"ע הצביעה נגד. שתי הסיעות הבחירו לא פעם שהן מתנגדי דת להפרדה בין הדת והמדינה.

לפני שנה בדיוק העלה מאיר אביזוהר הצעת-חוק, שזייתה זהה בתוכנה עם הצ"ע עתהחוק הנוכחית של לי"ע — להתיר נשואין אזרחיים לפסול-היתון.

לי"ע נמנעה על הצעת-החוק זו, וכדאי לקרוא את הדברים ש"נאמרו אז.

גרעון האונזר: סיעתנו כולה נמנעה מהצבעה על הצעת-החוק של חבר-הכנסת אביזוהר, לא מפני שאין אנחנו תמימי-דעים עם העיקרון הטמון בה, אלא מפני שהימנעות הוא הגבול הקיצוני של אי-ספירה מהסכם קואליציוני שאנחנו חייבים בו, ולא יכולנו לעבור את הגבול הזה. **חיים לנדאו:** נגד מצפונכם? עזבו את הממשלה!

גרעון האונזר: כאשר נחליט לעזוב את הממשלה, נמסור לך הודעה על כך. אני מבטיח לך שתדע זאת.

התחבולות זוויה זו לא שונתה את העובדה: לי"ע, כמו מפ"ם, השתתפה בממשלה שהדגה את חור של הכפיה הדתית התנופה עליה במאז יומה הראשון, והמשיכי כן לשבת בה גם כאשר היא הגיכירה כפיה זה.

כדומר: לזרוק לפח-הזבל את עלייהתאנה ששימשו לכיסוי ערי זות מפ"ם ולי"ע, ודהחמיר בכך עוד יותר את חוק-הכפיה שנתי קבל אז.

הוא מציע שקרוביו הלא-יהודיים של "יהודים" לא יוכלו עוד ליהנות מזכויות חוק-השבות. במילים אחרות: שום יהודי סובייטי, שנשא אשה לא-יהודיה, לא יוכל עוד לעלות לישראל עם אשה. (מטעמים טכסיסיים, דחה לורנץ את החלק הזה של הצעתו למועד מאוחר יותר.)

בעיקר הוא מציע שלא יוכר שום גיור אם לא היה "לפי ההלכה" — והכוונה המוצהרת היא שכל גיור חייב להיות מטעם הרבנות האורתודוקסית. במילים אחרות: שום אדם לא יוכל לעלות לפי חוק השבות, אם התגייר באחת הקהילות המהירות שני שלישים של יהדות ארצות-הברית.

בהצבעה על ההצעה הזאת קיבלה המפ"ד את הוכות להימנע — לפני שנתיים וחצי, וגם השבוע.

המיחל לשליטון ירדני, שלא שירת בצה"ל — הוא יהודי אמיתי.

קבלת חוק זה, הנוגד את כל רוח הציונות וערכיה מימי הרצל ועד היום, היתה הפיכה בחוקי הי"מדינה, מעין פוטש רוחני-מישפטי.

היה זה ניצחון כביר למפד"ל, והוא בוצע לפני שנתיים וחצי על-ידי הממשלה שבה השתתפו הסיעות הנוכחיות של לי"ע ומפ"ם.

די להמתיק במיקצת את הגלולה, החליט או יעקב-שימשון שפירא ל-הוסיף לה שני גרגירי סוכר.

ראשית, לא נאמר בחוק בפירוש כי הגיור צריך להיות "לפי ההלכה" — אם כי הדבר מובן מאליו. הגיור הוא אקט דתי, ולגביו קובעת ההלכה הדתית. גם היהודים הרפורמיים מגיירים על פי ההלכה בלבד.

הכוונה היתה, וזה צויין בפירוש בעת קבלת החוק בכנסת, להכיר בגיור רפורמי שבוצע בחו"ל — אך לא בארץ. (למה? ככה.)

שנית, נקבע בחוק שגם קרוביו של "יהודי" ייהנו מזכויותיו של "יהודי" לפי חוק-השבות, אף שהם עצמם אינם יהודים לפי ההגדרה החדשה. **שני סעיפים אלה שימשו לי"מפ"ם ולי"ע כעיקרי-תאנה, כדי לכ"סות את ערוותם.** אגו"י, לעומת זאת, התנגדה לשני הסעי

די להעריך את מהירותו של מסע זה, עלינו להרים מדי פעם את מבטנו מן הקומדיה היומיומית, ולהסתכל אחורה. היכן עמדה הכפיה הדתית לפני שלוש שנים, כשקמה הכנסת הנוכחית, ולאן הגיי עה מאז?

או עמדה ליד תחנת הסטאטוס קוו, גם עכשיו היא עומדת באותה תחנה. אולם התחנה עצמה זזה. **החנה סטאטוס קוו נייד, נייד מאוד.**

אמנם, לפי הדיקדוק הלאטיני זה בלתי-אפשרי. המילה "סטאטוס" גזורה מן השורש "סטארה", שפירושו: לעמוד. "סטאטוס קוו (אנטה)" פירושו, "המצב אשר (מקודם)". המצב כפי שעמד לפני שקרו הדברים, דבר עומד אינו יכול לזוז. אבל אצלנו אין מדברים לאטינית. אלא אידיש, ולפעמים גם עברית. ובשפתנו, הכל אפשרי.

הסטאטוס קוו זו בני הרף, כמו מחוגני השעון, הנראים כאילו הם עומדים במקומם.

בה נראה איך זו במשך שלוש שנים, בעורחם האדיבה של מפ"ם ולי"ע, לעבר הכפיה הדתית הטוטאלית.

שלב הראשון עמד בסימן נצחונה של אשה חזקת-אופי וענת-עקרונות: אן שליט, הסקטית הצעירה שנישאה לק-צין חיליים וילדה לו ילדים.

אן שליט דרשה שילדיה יוכרו כיהודים לפי חוקי ישראל, למרות שהיא לא התגיירה. היא טענה שהם שייכים לאומה זו מבחינה לאומית, תרבותית, מדינית, חברתית — כל הבחינות החשובות לפי התפיסה המודרנית.

בית-המשפט העליון של מדינת ישראל דחה את החלטתו עד אחרי הבחירות ל-כנסת השביעית — ואז זרק פצצה.

הוא קבע שילדיה של אן שליט הם יהודים. הדת אינה קובעת את לאומיותנו. זה היה — לדעת בית-המשפט — הפירוש הנכון של חוקי המדינה, כפי שהיו קיימים אז.

כדומר: זה, היה הסטאטוס-קוו לפני שלוש שנים בכרך.

וד לפני כן נדברו ראשי מיפלגת-העבודה והמפד"ל ביניהם. הם החליטו שאם יקבע בית-המשפט שזוהו הסטאטוס קוו החוקי — תשנה הקואליציה את הסטאטוס קוו.

על סמך הודברות זו קמה הי"ממשלה החדשה — בהשתתפות מפ"ם ולי"ע.

על כן, כשזרק בית-המשפט את פצצת שליט, התחיל מייד השלב השני. הוא